

Příjmy, výdaje, finance

Peníze vybrané na vstupném z ligových zápasů dnes zpravidla činí jen skromný příspěvek do klubového rozpočtu v řádu jednotek procent.

Před sto lety panovaly v tomto ohledu zcela opačné poměry. Příjem ze vstupného představoval rozhodující, někdy dokonce jedinou možnost financování klubu. Opakující se nízké návštěvy odsoudily klub k živoření a nejednou i k zániku. Největší položkou na straně výdajů (cca 1/2) bylo cestovné. Výrazně nejbohatším klubem na začátku 20. století byla Slavia. Např. v roce 1904 vydělala 65 000 korun (v přepočtu na dnešní ceny necelých 5 milionů Kč). Údaje o příjmech roku 1912 hovoří následovně: Slavia 168 000 korun – v dnešních cenách (d. c.) – téměř 9 milionů Kč, DFC Prag 61 000 K (v d. c. 3,25 mil. Kč) a Sparta 39 000 K (v d. c. 2 mil. Kč).

Strípky

Na velikonoce roku 1909 zavítali do Prahy slavní Corinthians, angličtí amatéři. V prvním utkání Slavia uhrála skvělý výsledek (0:0) a soupeř zvukného jména spolu s pěkným počasím přilákal 5 500 diváků. Ruce si mnul pokladník nad rekordním ziskem 4 363 K (d. c. 270 000 Kč). Jiné přední kluby SK Smíchov nebo Moravská Slavia hospodařily v té době s rozpočtem okolo 5 000 K...

Vyrovnané hospodaření žižkovské Viktorie vzalo za své, když musela na podzim 1927 přes noc opustit tradiční hřiště Na ohradě. Výstavba stadionu ve Starých Strašnicích (kam si navíc žižkovští fanoušci nezvyklí chodit) zadlužila klub tak, že se z toho nevzpamatoval až do svého dočasného zániku v roce 1952.

Případy finančního kolapsu třeba Chebu nebo Benešova jsou známé, ale ve vážných problémech se ocitly i největší kluby. V zimě 93/94 byly na pokraji zkázy Teplice, Liberec v polovině roku 1996 zvažoval žádost o přeřazení do nižší soutěže, zachránil jej až vstup Preciosy; na konci roku 1999 jen tak tak vyvážl Baník a ve stejném roce před vstupem společnosti Vltava-Labe-Press dosáhly dluhy Sparty půl miliardy Kč...

První republika z hlediska fotbalových financí přinesla dvě významné změny: zavedení – nebo spíše legalizaci – profesionalismu (1924–25) a založení Středoevropského poháru (1927). V lize si vedla Slavia o trochu lépe než Sparta, ta ale dokázala lépe hospodařit (patrně díky STEPu a větší kapacitě hlediště). Rozpočty obou „S“ se zpravidla pohybovaly okolo 1,5–2 mil. Kč (d. c. cca 10–15 mil. Kč). Pravidelná ligová soutěž vedla i díky dělení příjmů ke zmírnění rozdílů, takže řada dalších týmů přišli za oběma lídry nezaostávala. Asi na úrovni poloviny jejich příjmů se pohybovali Bohemians, Viktoria Plzeň, Židenice nebo Teplitzer. Na straně příjmů mělo stále velkou převahu vstupné (90 %), ve výdajích – stejně jako dnes – platy hráčů a zaměstnanců (30–50 %).

V totalitní éře po roce 1948 nehrály rozpočtové cifry hlavní roli: rozhodující byly ekonomická síla a politické postavení patronátního podniku.

Až rok 1990 odstartoval období dramatických změn i ve světě fotbalu a jeho financí. Zpočátku patřilo první místo znovu Spartě s rozpočtem 25 mil. Kčs (d. c. 96 mil. Kč), ostatní kluby se nacházely v rozmezí 5–10 mil. Kčs. Pak se na pár let díky Borisu Korbellovi Spartě téměř

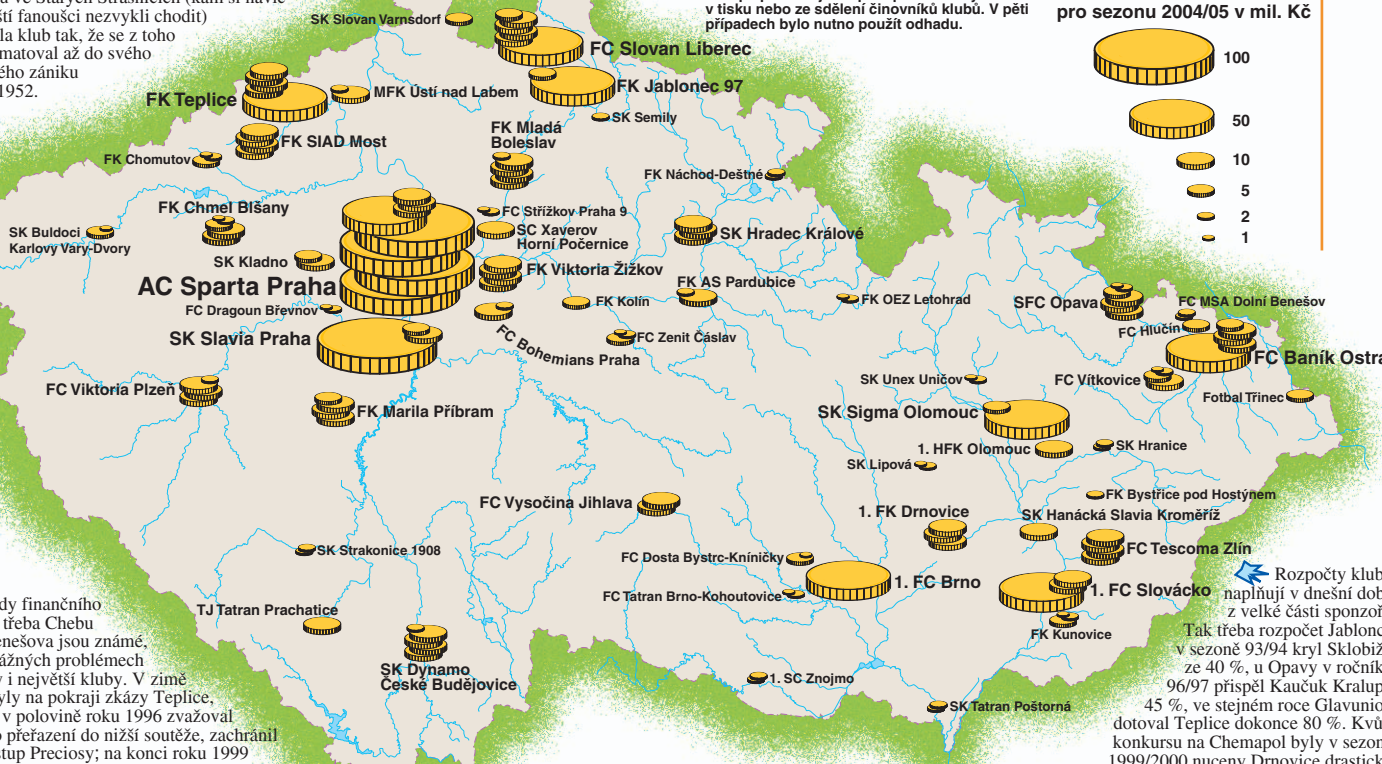
vyrovnala Slavia (1991/92 – 33 mil. Kčs, d. c. 78 mil. Kč). Avšak několik hrubě nepodařených dražeb nákupů Slavia a odchod mecenáše Korbela v kombinaci s téměř pravidelnou účastí Sparty v Lize mistrů a její mnohem úspěšnější přestupovou politikou ustavilo od přelomu tisíciletí nový poměr finančních sil. Sparta (zpravidla 400–500 mil. Kč) má zhruba 4x vyšší příjmy než Slavia (kolem 100–120 mil. Kč), slušného standardu dosahují Liberec, Teplice, Ostrava a Olomouc (60–100 mil. Kč), jiné kluby v 1. lize musí vystačit s pouhými 30–40 mil. Kč. Tak výrazná nerovnováha tu byla naposledy před 100 lety. Až doposud se ale často v kritické chvíli našli štedří sponzoři a trvá možnost výhodně prodat hráče do zahraničí – jinak by při současných návštěvách většina klubů jen živořila...

Typický rozpočet klubu v soutěži

soutěž	úroveň	rozpočet v Kč
1. liga	1.	50 000 000
2. liga	2.	15 000 000
ČFL, MSFL	3.	4 000 000
divize	4.	1 000 000
krajský přebor	5.	500 000
1. A třída	6.	300 000
1. B třída	7.	200 000
2. třída	8.	150 000
3. třída	9.	70 000
4. třída	10.	50 000

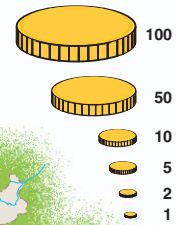
Rozpočty klubů 1.–3. ligy

pozn.: Výše klubových rozpočtů zobrazených v mapě pocházejí ze zpráv publikovaných v tisku nebo ze sdělení činovníků klubů. V pěti případech bylo nutno použít odhadu.

LEGENDA

provozní rozpočet klubu pro sezonu 2004/05 v mil. Kč

Rozpočty klubů naplňují v dnešní době z velké části sponzoři. Tak třeba rozpočet Jablonce v sezoně 93/94 kryl Sklobižu ze 40 %, u Opavy v ročníku 96/97 přispěl Kaučuk Kralupy 45 %, ve stejném roce Glavunion dotoval Teplice dokonce 80 %. Kvůli konkursu na Chemapol byly v sezoně 1999/2000 nuceny Drnovice drasticky snížit svůj rozpočet z původních 62 na 39 mil. Kč.

viz index inflace str. 309

Vývoj ceny vstupného, piva a mzdy (1914–2004)

